

PRZEGLĄD KRESOWY

Dziennik poświęcony przejawom życia ziem północno-wschodnich
Wychodzi codziennie, prócz dni poświęconych

REDAKCJA i ADMINISTRACJA GRODNO, POCZTOWA Nr. 13.
Rachunek bieżący w Banku Spółdzielczym Kredytowo-Budowlanym.
Prenumerata miesięczna 5 zł, Numer pojedynczy 20 gr.

Redakcja czynna od 8 rano do 1 w nocy. Administracja od 8 rano do 7 wieczór. Redaktor przyjmuje osobiście od 9-11-ej przed poł. i od 4-6 popoł.

Aneksja Wisły przez Niemców, czyli Wisła-niemiecką rzeką...

(Od własnego korespondenta)

Królewiec, w lipcu.

Do wielu rzeczy i niedorzeczności można było na gruncie wschodnio-pruskim przyzwyczaić się, ale—tego jeszcze nie było Wisła—niemiecką rzeką... Tak ją bowiem w ostatnich czasach, gdy agitacja pruska przeciwko naszemu Pomorzu się wzmacnia, nazwano. Tak o Wiśle naszej o tej prastarej rzece polskiej, co to w polskich wytryska Beskidach, a do polskiego zdoła morza, piszą w ostatnich czasach pisma wschodnio-pruskie.

Niedawno przyniosła kwidzińska hakatystyczna „Weichsel-Zeitung” artykuł, zwrócony przeciwko Polsce i Pomorzu, w którym dowodzi, że Wisła — to niemiecka rzeka, że od wieków gdański korytarz Wisły był niemiecki i że Polska niema rzekomo żadnych praw do Wisły. Polska — zdaniem „Weichsel-Zeitung” — jest złodziejem, bo ukradła rzekomo Niemcom Pomorze polskie. Tutaj nad Wisłą — wola patetycznie pismo hakatystyczne — tutaj leży zarodek przyszłej wojny europejskiej. Tutaj nad granicami Wisły — Europa umrze. Kto pragnie utrzymanie pokoju, ten musi — zdaniem hakatystów pruskich — dążyć do usunięcia obecnej granicy pomorskiej. W ten sposób „argumentują” hakatysty swoje odwetowe stanowisko. I nie zajmowałibyśmy się temi bredniami, gdyby nie fakt, że właśnie cytowane pismo jest niejako półurzędowym organem władz pruskich w Kwidzynie. A przecież w Prusach właśnie istnieje rząd socjalistyczno-demokratyczny, który twierdzi, że jest rzekomo rzeczowo do Polski nastawiony. Jeśli „rzeczowość” ta ma tak wyglądać — to jak wygląda — nierzeczowość?

Z powyższym artykułem łączą się także najnowsza akcja rządowych czynników właśnie w Kwidzynie. Oto zwolali sobie wójtów gmin wiejskich i przedstawicieli towarzystw rolniczych (oczywiście niemieckich), by uchwalić protest przeciwko rzekomym szykanom granicznym ze strony władz polskich. Zebrani uchwalili przedłożony im z góry „protest” i rezolucję, wzywającą Rządu Rzeszy i Prus do informacji w Warszawie, aby polskie władze graniczne zaprzestały szykanować niemieckich rolników, posiadających pola swe po stronie polskiego Pomorza. Rezolucja zawiera goślawne oskarżenia — ogólnikowe, nie przytaczając ani jednego faktu, upoważniającego do takich twierdzeń. Rezolucja mó-

przez strażników niemieckich wobec polskich funkcjonariuszy granicznych.

I „niemiecka” Wisła i „protesty” wójtów wiślańskich i niemieckich rolników, palających nienawiścią do Polski — to będzie nowy materiał dowodowy, że granica pomorska nie da się rzekomo utrzymać, bo polscy strażnicy graniczni nie pozwalają rzekomo rolnikom niemieckim uprawiać roli i wywołują klótnie graniczne.

Trzeba przyznać Niemcom, że posiadają nietylko wytrwałość w rozpoczętej akcji anti-polskiej, ale że posiadają nielada — bezczelność, mówiąc o „niemieckiej” — Wiśle i o... niemożliwych granicach pomorskich.

W i e t.

DWANAŚCIE TYSIĘCY MŁODZIEŻY w obozach letnich Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego.

Spółcześnie słabo jest poinformowane o działalności Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego, któremu podlega piecza nad należytem rozwojem cielesnym naszej młodzieży. Poza licznymi „ośrodkami w. fizycznego” pracującymi cały rok w większych miastach, specjalnie wykorzystywany bywa okres letni, — by dziesiątki tysięcy młodzieży obojga płci wyciągnąć z dusznych miast do pięknych polskich miejscowości, w lasy, nad jeziora, rzeki i morze.

Obozy obejmują wszystkie kategorie młodzieży powyżej lat 16. Na pierwszy ogień idą hufce szkolne, dla których, po całorocznej pracy szkoleniowej, obozy są niejako wyszkoleniem w terenie i dodaniem dużej dozy ćwiczeń cielesnych. Równolegle z obozami młodzieży szkolnej

organizowane są także obozy dla młodzieży rzemieślniczo-robotniczej, która ukończyła I i II stopień P. W., a nie miała możliwości zapoznania się z terenem i ćwiczeniami polowemi

Poza wyżej wspomnianymi obozami mamy do zanotowania bardzo dużą ilość obozów instruktorskich wychowania fizycznego, tak dla młodzieży męskiej, jako też i żeńskiej.

Z obozów w. f. korzystają również w dużej mierze nauczyciele i nauczycielki szkół średnich i powszechnych, doszkalać się w dziedzinie metodyki, gimnastyki, gier ruchowych i sportowych oraz turystyki pieszej, tych podstawowych gałęzi wychowania fizycznego w szkołach.

Pomyślano też przy organizowaniu obozów o szkoleniu spe-

cialnym według upodobania młodzieży. Posiadamy więc obozy „elektrotechniczne” dla młodzieży odpowiednich szkół technicznych, obóz lotniczy, obóz wodny i t. p.

Instruktorowie obozów to przeważnie dobrzy fachowcy danych dziedzin szkolenia oraz oficerowie i nauczyciele, nauczycielki z ukończonymi państwowymi kursami wychowania fizycznego.

Młodzież mieszka pod namiotami, względnie w stałych barakach, w miejscowościach stale na obozy wybieranych.

Porządek dnia: poranna gimnastyka, kąpiel, modlitwa, wykłady, długa przerwa obiadowa, — popołudniu: sporty lub wycieczki, strzelanie i t. p. Wieczorem przy ognisku śpiewy, gawędy; dzień kończy capstrzyk i modlitwa wieczorna. Ośm godzin zdrowego pokrzepiającego snu, pod sklepieniem nieba dodaje z dnia na dzień, wycieńczonemu miastem organizmowi, nowych sił żywotnych.

Ponieważ obozy organizowane są w Polsce już od kilku lat i nabraliśmy pod tym względem już dużego doświadczenia, uważamy, że jest rzeczą konieczną, by rodzice i opiekunowie, mający swych synów i córki w obozach, przyjrżeli się zbliska życiu obozowemu swych najmilszych, a niewątpliwie staną się gorącymi zwolennikami obozów. Obozy bowiem nietylko odciążają podczas ferij letnich ich

kieszenie z wydatków na konieczne wysłanie młodzieży na wieś — ale również działają zbawiennie na kształtowanie się ciała i duszy młodzieży, stykając się bezpośrednio z naturą. Zamiast bezczynnego i demoralizującego waleśniania się, w razie braku funduszy na wyjazd, w dusznych i pełnych kurzu ulicach miasta.

Opiekę nad zdrowiem przebywającej w obozach młodzieży sprawują lekarze i lekarki oraz higienistki. Młodzież podlega skrupulatnym badaniom lekarskim przed i po obozach. Każdy ubytek lub przyrost wagi bywa skrupulatnie notowany i w miarę konieczności uwaga lekarska nad danym osobnikiem zdrowiona.

Obozy i kursy mieszczą się w najzdrowszych miejscowościach, z których do najpiękniejszych należą: Skole, Zołemianka, Starażawa, Rytre, Grandzicze, Pasieczna, Hermanice, Sulejów, Sieraków, Garczyn, Budzów, Zakrzów, Franków i okolice Jezior Trockich.

Poza obozami państwowymi odbywa się cały szereg obozów różnych stowarzyszeń i towarzystw opiekujących się zdrowiem młodzieży i rozumiejących, że tylko na wsi zdaleka od miast może nastąpić zupełny powrót do sił i zdrowia, traczonego systematycznie podczas roku szkolnego.

K. M.

Zgon znakomitego uczonego.

WARSZAWA, Pat. W nocy z soboty na niedzielę zmarł w Milanówku profesor uniwersytetu Jagiellońskiego Władysław Leopold Jaworski, gdzie przebywał na wyczasach u swoich krewnych.

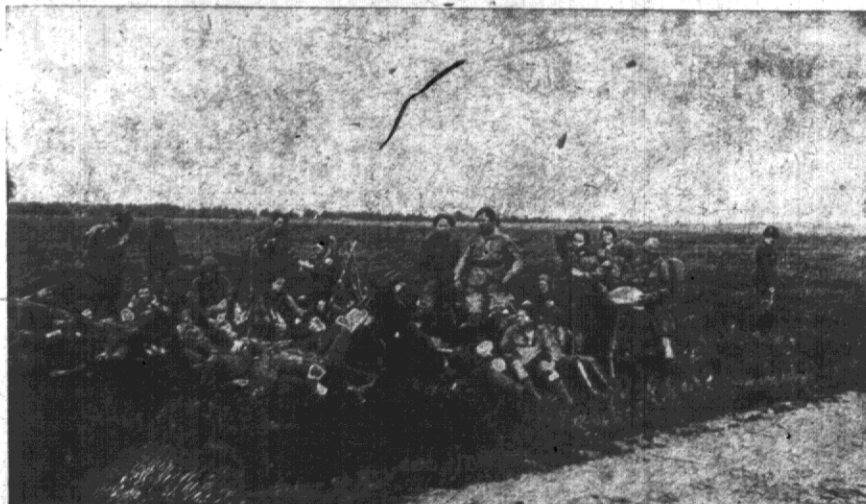
Ś. p. prof. dr. Władysław Leopold Jaworski, znakomity prawnik i polityk polski, urodził się w Karsach, wb. Kongresówce.

Ukończył gimnazjum i uniwersytet w Krakowie, w r. 1889 uzyskał stopień doktora praw, poczem poświęcił się pracy naukowej i działalności publicznej. W r. 1898 objął katedrę prawa cywilnego na uniwersytecie Jagiellońskim. Jednocześnie zajmował się publicystyką w „Czasie”, którego był współredaktorem. W ciągu długich lat posłował na Sejm galicyjski oraz do parlamentu austriackiego.

W okresie wojny był jednym z najwybitniejszych przedstawicieli t. zw. aktywizmu, był prezesem Naczelnego Komitetu Narodowego w Krakowie, kierującego politycznymi agendami akcji legjonowej Piłsudskiego.

W okresie powojennym, obok licznych prac naukowych, nie przestawał zajmować się polityką i publicystyką, należąc do grupy krakowskich konserwatyistów „Czasu”. Redagował „Czasopismo prawnicze i ekonomiczne”. Ogłosił drukiem szereg kapitalnych dzieł z dziedziny prawa prywatnego i publicznego, w tej liczbie: „Prawo hipoteczne”, „Kodeks cywilny austriacki”,

Ćwiczenia o polu.

Chwila wypoczynku podczas marszu ćwiczebnego

"Prawa Państwa Polskiego", "Naukę prawa administracyjnego", "Projekt konstytucji polskiej" (1928), oraz drukował w licznych czasopiśmie prace pomniejszych, odznaczające się głębią ujęcia poruszanych tematów, oraz świetną formą literacką.

Inne pisma również miały

zaszczyt zaliczać s. p. prof. Jaworskiego do grona swoich współpracowników. W wielkonoce numerze "Kurjera Wileńskiego" Zmarły zamieścił ostatni swój na tych szpaltach artykuł na temat reformy konstytucji polskiej.

Cześć jego pamięci!

2 demonstracje antypolskie w Gdańsku

GDAŃSK. PAT. W ostatnich dwóch dniach Gdańsk był znowu widownią dwóch manifestacji symptomatycznych dla panujących tu nastrojów, które dowodzą, że Gdańsk zaczyna się stawać coraz bardziej terenem ataków skierowanych przeciwko Polsce, przeciwko granicom polsko-niemieckim i zarazem przeciwko pokojowi.

Jedną z takich manifestacji było przyjęcie, wydane w ubiegłą sobotę przez senat wolnego miasta na cześć związku cyklistów Rzeszy Niemieckiej, którego członkowie w drodze do Prus Wschodnich zatrzymali na kilka dni w Gdańsku. Na przyjęciu, tem senatorów m. Gdańska dr. Strunk powitał gości imieniem senatu w. miasta poczem wygłosił przemówienie, w którym według doniesień pism tutejszych oświadczył, co następuje: Oczy całego narodu niemieckiego muszą obecnie po ewakuacji Nadrenji zwrócić się ku Wschodowi. Tu na Wschodzie wylonily się trudności, które bez pomocy Rzeszy Niemieckiej nie dadzą się rozwiązać. Senator Strunk przypomniał następnie plebiscyt w Prusach Wschodnich i podkreślił że Gdańsk wbrew swej woli i niepytany — oderwany został od Rzeszy Niemieckiej, pomimo to jednak w Gdańsku żyje zawsze uczucie łączności z narodem niemieckim.

Na przemówienie senatora Strunka odpowiedział przewodniczący związku cyklistów Rzeszy Niemieckiej Nissen, który oświadczył, że członkowie związku przybyli do Gdańska, by na własne oczy przekonać się o nonsensie, jakim są obecne granice niemiecko-polskie i o głupstwach politycznych powstałych z powodu traktatu wersalskiego.

Drugą taką manifestacją był wczorajszy pochód, a następnie zgromadzenie, urządzone z okazji 30-lecia istnienia chrześcijańsko-narodowych niemieckich związków zawodowych w Gdańsku. W pochodzie tym niesiono transparenty z napisami: „Z powrotem do Rzeszy Niemieckiej”, „Precz z korytarzem”. Na zgromadzeniu, które urządzone po pochodzie zjawili się m. in. jako przedstawiciele senatu w. m. senator Renner, biskup gdański O'Rurke, przedstawiciele miasta i t. d. Przybyłych gości powitał przewodniczący niemieckich chrześcijańsko-zawodowych związków w Gdańsku Uhl, który omówił położenie gospodarcze w. miasta kończąc swe przemówienie następującymi słowami: Chrześcijańsko-narodowi robotnicy niemieccy w Gdańsku mają tylko jedno pragnienie: powrócić do Rzeszy Niemieckiej. Precz z korytarzem. Oby to życzenie spełniło się jaknajrychlej.

NOWINY DNIA

Z GRODNA OD WYDAWNICTWA

Do dzisiejszego numeru dołączamy kupon konkursowy Nr. 7 na prawo udziału w losowaniu na bezpłatny wyjazd 2-ch Czytelników na wycieczkę do Druskienik w trzecim sezonie na 2 tygodnie.

Uchwała teatralna Rady Miejskiej zawieszona

W dniu wczorajszym nadeszło do magistratu pismo z województwa, którym odchodzący p. wojewoda Kirst zawiesił uchwałę Rady Miejskiej oddającej teatr w dzierżawę p. Br. Skapskiemu.

Komitet uczczenia walki o szkołę polską

Komitet obchodu 25-lecia walki o szkołę polską przystąpił do gromadzenia materiałów historycznych (dokumentów, wspomnień, listów i fotografii), dotyczących się tajnego nauczania, a więc kółek i kursów oświatowych (kompletów), szkół dworskich i parafjalnych, bibliotek polskich, jako też wiadomości o osobach, ajnie pracujących w dziedzinie

oświaty na terenie Grodna i ziem grodzieńskich.

Komitet zamierza zgromadzone materiały ogłosić drukiem w formie pracy monograficznej i w październiku 1930 r. zorganizować akademię ku uczczeniu walki i bojowników o polskość i szkołę polską na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim.

Adres Komitetu: Grodna, Muzeum Państwowe

Komitet Wykonawczy:

- () Czesław Gil
- (→) Józef Jodkowski
- () Z. Janiszewska
- (→) Prof. Wacław Myślicki.

Wezwanie do Legionistów

Celem przygotowania kwater miejsca na odczyt i inne uroczystości dla wszystkich uczestników Zjazdu Legionistów w Radomiu, Zarząd Związku Legionistów w Grodnie uprzejmie prosi wszystkich Legionistów oraz P. O. W-laków zamierzających udać się na tegoroczny Zjazd do Radomia by się zarejestrowali w sekretarjacie Związku (Horodniczańska 10) w godzinach od 18 do 19 ej prócz niedziel. Rejestracja odbywać się będzie tylko do dnia 22-go lipca b. r.

Zebrania kontrolne

Na podstawie art. 96 Ustawy o powz. ob. wojsk. (Dz. U. R.P. Nr. 46/28 poz. 458 w bież. 1930 r.) odbędą się raporty kontrolne w dniu 4 listopada o godz. 9-iej rano w lokalu Powiatowej Komendy Uzupelnienie Grodno, ul. Mostowa Nr. 47.

1) Dla oficerów rezerwy i popospolitego ruszenia oraz b. urzędników wojskowych (zwolnionych z czynnej służby w W. P.) rocznik 1883.

2) Oficerów popospolitego ruszenia oraz b. urzędników wojsk. (zwolnionych z czynnej służby w W. P.) rocznik 1878.

Dodatkowe raporty kontrolne odbędą się 18 listopada br.

Szczegółowe wskazówki o raportach kontrolnych będą podane w obwieszczeniach.

Komendant P.K.U. Grodna
(→) Effert pplk.

Projekt ulg dla przedsiębiorców autobusowych

Na pierwszym ogólnopolskim kongresie komunikacji autobusowej, który odbędzie się w dniach 21 i 22 b. m. w Poznaniu, omówiona będzie m. in. sprawa bezpieczeństwa interesów polskiego przemysłu samochodowego. W przygotowywanych na ten temat referatach podkreślona jest konieczność faworyzowania przez ustawodawstwo autobusowe tych przedsiębiorstw autobusowych, które eksploatują tabor, produkowany w kraju. Dla przedsiębiorstw referenci proponują szereg ulg podatkowych, zniżek w opłatach rejestracyjnych i t. d.

Z OKOLICY Otwarcie mostu na Biebrzy

W nadchodzącą niedzielę na Biebrze w rejonie Kamienna Nowa zostanie poświęcony i przekazany do użytku publicznego most o rozpiętości 84.60 mtr. zbudowany przez kompanię pionierów 29 dywizji piech. Jak bardzo ten był potrzebny i jak ludność miejscowa potrzebę jego ocenila, dowodem jest, że wydziały powiatowe augustowski i sokólski mimo obecnego kryzysu dostarczyły około 400⁰ mtr. drzewa, a wojsko nagle również

poszło na rękę i wzięło na siebie budowę mostu.

Na niedzielne otwarcie i poświęcenie mostu oczekiwany jest przyjazd przedstawicieli rządu, wojska, administracji i społeczeństwa.

Zabawa w Druskienikach

W nadchodzącą sobotę odbędzie się w Druskienikach w „Oazie” wielka zabawa na rzecz grodzieńskiego oddziału „Tozu”.

Z KRAJU

Realne wyniki międzynarodowej wystawy komunikacji i turystyki

Bawiący w Polsce od kilku dni w związku z Międzynarodową Wystawą Komunikacji i Turystyki w Poznaniu generalny dyrektor kolei bułgarskich p. Boszkow, po bliższym zapoznaniu się z parowozami polskiej produkcji, które miał możliwość oglądać na Wystawie w Poznaniu, zamówił dla kolei bułgarskich 12 parowozów w fabryce Cegielskiego oraz 10 parowozów w fabryce w Chrzanowie.

Oto są pierwsze realne dla polskiego przemysłu wyniki Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki w Poznaniu, oraz rzeczowe dowody uznania dla polskiego przemysłu komunikacyjnego.

Dalsze zamówienia na tabor kolejowy dla Bułgarii są spodziewane.

Demonstracje przed poselstwem niemieckim w Warszawie.

Onegdaj popołudniu odbyła się przed poselstwem niemieckim w Warszawie przy ul. Pięknej demonstracja zorganizowana przez Chrześcijański Związek Zawodowy i Chrześcijański Związek Młodzieży Pracującej. Demonstranci w liczbie paruset przybyli pod poselstwo i rozwinęli transparenty z napisami: - W 5.0 rocznicę przypominamy Niemcom Grunwald". Demonstrantów rozprószyła policja.

Ostatnia wola radjostuchaczki

Niedawno zmarła w Warszawie w podeszłym wieku p. N. po długotrwałej chorobie, która przykuła staruszkę do fotela. Jedyną rozrywką i pociechą chorej było radio, to też w niedługim czasie p. N. stała się zapaloną radioamatorką.

Szczególną sympatią staruszki cieszył się młody śpiewak p. Tadeusz Ł., który w okresie wiośnianym zastępował speakera, a pozatem często dawał się słyszeć przez Radio w produkcjach wokalnych.

W ostatnich dniach stan zdrowia p. N. pogorszył się do tego stopnia, że staruszka zdała sobie sprawę z nadchodzącej śmierci. Wyrażając otoczeniu swą ostatnią wolę, szczególny nacisk położyła na to, aby jej radiowy ulubieniec p. Tadeusz Ł. śpiewał podczas nabożeństwa żałobnego na jej duszę.

Po kilku dniach staruszka zmarła. Rodzina jej zakomunikowała „Polskiemu Radju” ostatnią wolę zmarłej. Życzeniu jej stało się zadość.

ZE ŚWIATA Mistrzowie piłkarscy państw europejskich

We wszystkich prawie państwach europejskich zakończyły się już zawody piłkarskie o mistrzostwo. Poniżej podajemy listę nowych mistrzów piłkarskich tych państw:

W Anglii mistrzostwo zdobył Sheffield Wednesday,

W Austrii mistrzem Ligi został wiedeński Rapid.

W Belgii mistrzem został C-role Sportive Brugge.

W Czechosłowacji mistrzostwo Ligi zdobyła Slavia praska.

Mistrzem Francji została FC. Sete z Paryża.

W Grecji pierwsze miejsce w zawodach o mistrzostwo zajęły FC. Ateny.

W Hiszpanii mistrzem został A. K. Bilbao.

W Holandji—U. A. Go Ahead-eventer.

W Niemczech, mistrzostwo zdobyła B. S. C. Hertha-Berlin.

W Szkocji—Glasgow Rangers.

W Szwecji—I. F. K. Helsingborg.

W Szwajcarii—Servette z Genewy.

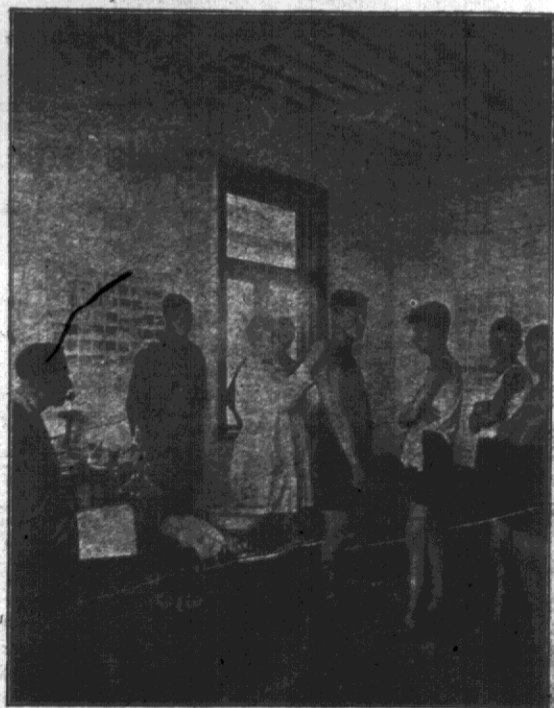
Na Węgrzech—Ujpesti z Budapesztu.

W Polsce mistrzostwa jeszcze nie zostały zakończone. Chwilowo prowadzi Cracovia przed Legią.

Rozkaz noszenia krótkich sukni w sowietach

„Krasnaja Gazeta” donosi o rzadkim wypadku samowoli administracji sowieckiej. Mianowicie w okręgu nowosybirskim naczelnik milicji Gilajew wydał rozporządzenie, by wszystkie kobiety nosiły krótkie suknie, przy czym w rozporządzeniu odnośnym oznaczona została w centymetrach dopuszczalna długość sukni. Przekroczenie tego przepisu jest karane grzywną

KUPEJ PODRĘCZNIKI
SZKOLNE UŻYWANE
I WSZELKIE STARE
KSIĄŻKI
KSIEGARNIA
IBERSKIEGO
DOMINIKAŃSKA Nr 31

Przeгляд lekarski

TELEGRAMY

Rosja zrywa stosunki dyplomatyczne z Persją?

MOSKWA. Z Teheranu donoszą, że poseł sowiecki i dwaj odpowiedzialni urzędnicy poselstwa odwołani zostali do Mos'wy. Przyczyny odwołania tego narazie nie są znane.

Krąży pogłoski o możliwości zerwania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rosją Sowiecką a Persją w związku z niedawnym incydentem granicznym.

Francja wzmacnia posterunki na granicy włoskiej

PARYŻ. Naprężone stosunki polityczne między Francją i Włochami skłoniły rząd francuski do wzmocnienia oddziałów policyjnych na granicy włoskiej.

Jak podaje „Matin”, zwiększone oddziały policyjne, żandarmerji i warty republikańskiej wysłane zostały do Montany i okolicznych miejscowości na francuskiej Rivierze.

Celem tych oddziałów jest dokładna obserwacja elementów faszystowskich i zapobieganie ewentualnym konfliktom granicznym.

18 tysięcy zesłańców w jednym miesiącu

Z Rygi donoszą: Emigracyjna „Borba” donosi, że w kwietniu b.r. w miastach Moskwa, Leningrad, Charków, Dnieprowsk, Tyflis i Odessa, według obliczeń G.P.U. aresztowano i wysłano do kraju Narymskiego (na Syberji) i na wyspy Sołowieckie 18.000 osób.

Wśród aresztowanych znajduje się były poseł sowiecki w Paryżu, 57-letni Mdiwani.

Parlament francuski hamuje pracę rządu

PARYŻ. PAT. Premier Tardieu wygłosił dłuższą mowę w Montbrison na ogólnym zebraniu b. kombatanów okręgu Loary. W mowie tej Tardieu m. in. oświadczył, że rząd, zamykając sesję parlamentarną, wykonał jedynie przysługujące mu konstytucyjne uprawnienie, a uczynił to z trzech powodów:

1) sesja obecna, gdyby nawet była przedłużona jeszcze o dwa tygodnie, nie dawała ani cienia nadziei na to, że zostaną uchwalone wniosione przez rząd projekty ustaw, a to z powodu obstakcji opozycji,

2) rząd, zmuszony w tych okolicznościach do ustawicznego stawiania kwestji zaufania, nie chciał przyczynić się do utrwalenia błędnego mniemania, jakoby podzielał opinię, iż głównym zadaniem parlamentu jest obalenie rządów i

3) siły i cierpliwość ludzka wogóle, a członków gabinetu w szczególności, są ograniczone i niesposób pozwolić się bić niemal fizycznie. Zresztą, zarówno prasa, jak i szeroka opinia aprobują decyzję rządu i program rządowy jest już w 9/10 wykonany, zaś kredyty na obronę narodową, zaakceptowane przez wszystkie kompetentne komisje obu izb, będą puszczane w ruch w drodze odpowiednich zarządzeń.

Auto szacha perskiego

Szach perski zamówił w Ameryce nowy samochód, którego niektóre części mają być wykonane ze szczerzego złota. Godło cesarskie na karoserji ma być wysadzane drogocennymi kamieniami. Wnętrze wozu obite jest czerwonym jedwabiem, a na podłodze ma leżeć prawdziwy błękitny lis.

Auto, po wykończeniu, przewiezione będzie do Persji parowcem „Minnetonka”.

Wzrost samobójstw

Rzut oka na statystyki kryminalne, wskazuje nam, że ten rodzaj śmierci jest objawem systematycznym dla dzisiejszej cywilizacji. Największa ilość samobójstw przypada na okręgi fabryczne i wielkie miasta.

Podczas wojny i zaraz po wojnie liczba samobójstw (szczególnie wśród mężczyzn) znacznie się zmniejszyła. Ostatnio jednak zaczyna ponownie w sposób zaskakujący się zwiększać.

W Czechosłowacji, na 100.000 mieszkańców, w roku 1910 wypadło 36,3 wypadków samobójczych, w roku 1913—37,5, w 1919 r.—28,2, w 1925 r.—31,3, w 1926 r.—36,3, w 1927 r.—39,2, w 1929 r. zaś, wypadków samobójczych na 100.000 ludzi, wypadło 43,5.

Dr. med.

D. LUBICZ

praktykuje latem w Druskienikach ul. Ś-tego Jakuba 9.

Klub małżeński

W Budapeszcie ma zostać utworzona centrala małżeńska. Oczywiście jest to inicjatywa ściśle prywatna, mianowicie pewna grupa kobiet zakłada klub, mający nosić nazwę BKC i otwierający nową erę w życiu pań budapeszteńskich. Założycielki klubu zapewniają, że możliwość wejścia w związki małżeńskie niezamężnych mieszkanek Budapesztu i okolicy wzrosną dzięki tej inicjatywie o 50 proc. conajmniej. Kapłanki hymenu, w liczbie 20, zastrzegają sobie anonimowość. Klub założony przez nie będzie się składał z rozmaitych sekcji, których zadaniem będzie „doskonalenie” życia małżeńskiego. Jedną z sekcji będzie urzędowała wykłady i pokazy prac domowych około gospodarstwa, inna będzie tworzyła rodzaj akademii, w której kandydatki do stanu małżeńskiego poznawać będą zasady, regulujące wzajemny stosunek żony do męża, trzecia uczyć będzie porządków domowych, administrowania domem, estetycznego zdobienia mieszkania, kierowania służbą i t. p.

Krótko mówiąc, dwadzieścia anonimowych założycielek postawiło sobie za zadanie szerzenie wśród kandydatek do zamążdżenia wszelkich dyscyplin, stanowiących podstawy harmonijnego i szczęśliwego współżycia obojga małżonków. Pierwszym krokiem, bynajmniej nie małoznaczącym, jest znalezienie odpowiedniego lokalu, nadającego się na klub BKC, w którym młodzież budapeszteńska, należąca do obu płci, mogłaby spotykać się, zapoznawać bliżej. Główne salony będą poświęcone „konwersacji”. W nich kandydatki do matrymonium będą przyjmowały starających się o ich względy młodzieńców. Wydatki klubowe będą pokrywały specjalnie do tego wezwane osobistości z wśród arystokratycznego i plutokratycznego towarzystwa węgierskiego. Nadto określona będzie przez zarząd klubu wysokość składek członkowskich.

Członkinią może zostać każda młoda panna, która skończyła 18 lat, przyczem najwyższa granica lat nie jest określona. Członkowie klubu—płci obojga prowadzić będą

w obrębie klubu życie towarzyskie, rozumie się pod kontrolą kierowniczków i kierowniczek, którzy jednak będą ingerowali jedynie w razie konieczności, a także, kiedy młodzi znajdą się w momencie powzięcia poważnej decyzji. Tak więc, o ile młodzieńiec jaki czuje się szczególnie pociągniętym ku jednej z młodych pań, członkiń klubu, będzie mógł z pełnym zaufaniem zwrócić się do kierowniczek, które w najwłaściwszy i najbardziej poufny sposób wezmą na siebie zawiadomienie o tem młodej dziewczynie. Nadto kierowniczki poinformują oboje młodych przyszłych małżonków o warunkach życia każdego z nich i starać się będzie o umożliwienie młodej parze pobrania się. W razie odmowy ze strony młodej dziewczyny, młody człowiek zawiadomiony zostanie o tem z największą ostrożnością i taktem przez zarząd. Klub zajmować się również będzie załatwieniem wszystkich formalności i przygotowań do ceremonji ślubu, wydaniem potrzebnych dokumentów, nabyciem pierścionków, wyprawy i ubrania ślubnego, wynalezieniem urządzeniem mieszkania i w ciągu kilku lat jeszcze czuwać będzie baczenie nad harmonijnym współżyciem obojga małżonków.

Dla Pań!

PASY — GORSETY
BANDAŻE NA CIAŻĘ
BIUSTONOSZE i t. p.
CAŁOŚCI SELEX

w pierwszorzędnym wykonaniu po niskich cenach

SALON
„GRACIOSA”

GRODNO,
ul. Kołozajska 20, mieszk. 4
(centrum miasta)

W Grodnie przy ul. Orzeszkowej Nr 8, pokój 7
mieści się

NOWA
SZKOŁA PISANIA

na maszynach różnych systemów pod fachowem kierownictwem. Kursy pisania na maszynach według ostatniej amerykańskiej dziesięciopalcowej ślepej metody oraz praktyka w zakresie prac biurowych. x—18

ROZKŁAD

przyjścia i odejścia pociągów do i z Grodna od 15 maja.

Przychodzą	godr.	Odchodzą	godr.
Posp. z Wilna	1.23	Posp. do Warszawy	1.31
osob. z Wołkowyska	1.25	osob. do Wilna	3.25
„ z Warszawy	3.13	„ do Skidla	3.20
„ z Suwałk	4.50	„ do Mostów	4.35
posp. z Warszawy	5.05	„ do Białegostoku	5.30
osob. z Druskienik	7.20	posp. do Wilna	5.13
„ z Skidla	7.30	osob. do Suwałk	5.15
„ z Mostów	9.50	miesz. tow. do Jezior	5.25
„ z Jezior	10.55	osob. do Druskienik	5.50
„ z Wilna	12.20	„ do Warszawy	12.28
„ z Warszawy	14.53	„ do Wilna	15.03
„ z Białegostoku	19.53	„ do Wołkowyska	16.10
„ z Suwałk	23.02	„ do Suwałk	20.28
„ z Wilna	23.12	„ do Warszawy	23.30

Ze sportu

Rekordowy rzut dyskiem

Brawurowy skok przez trudną przeszkodę

Sprzedaje się

lub oddaje się

DO WYNAJĘCIA

DOM DREWNIANY PARTEROWY,
dach żelazny, o 3-ch mieszkaniach: jedno 2 pokoi z kuchenką i 2 jednopokojowe, przy domu plac około 100 sąż. kw. z 5 drzewami owocowymi, położone w Grodnie przy ul. Cmentarnej Nr 24 nad Niemnem.

INFORMACJE: codziennie od 4-ej po południu, na miejscu, lub do godz. 12 ul. Orzeszkowej 5, „Jar”.

LABORATORIUM
Chemiczno-Bakterjologiczne
MAGISTRA

A. MATUSA

Grodno, tel. 282 ul. Orzeszkowej 4

Analizy krwi mikrochemiczne i serologiczne. Analizy krwi na odczyn Wassermanna. Analizy: moczu, kału, płwocin, soku żółtkowego, nalotów w gardle; WŁOSÓW, koźbiecego mleka, płynu mózgowo-rdzeniowego i t. d. Badania sanitarno-higieniczne produktów spożywczych, preparatów farmaceutycznych i technicznych.

Kupon konkursowy № 7.

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Podpis własnoręczny _____

Kupon niniejszy wyciąć i przechować aż do zebrania dziesięciu kuponów z numeracją od 1 do 10.

OBWIESZCZENIE

Powiatowa Kasa Chorych w Grodnie na mocy art. 53 ustawy z dnia 19 maja 1920 roku o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. Ust. R. P. Nr. 44 poz. 272) podaje niniejszem do wiadomości publicznej, że na pokrycie należnych tejże Kasie składek i innych należności odbędzie się w dniu 6 sierpnia br. między godziną 10 a 2-ą po południu w ambulatorjum Kasy Chorych w Krynkach licytacja mienia niżej wymienionych płatników:

- 1) Bielawska Jadwiga, zam. Aleje Szkolne Nr. 4, meble, oszacowane na 28 zł.
- 2) Romanowskiego Aleksandra, zam. przy ul. Grodzieńskiej Nr. 1, sprzęty, oszacowane na 55 zł.
- 3) Moroza Antoniego, zam. przy Al. Szkolnych Nr. 4, meble, oszacowane na 47 zł.
- 4) Lider Sani, zam. przy ulicy Cerkiewnej Nr. 8, meble, oszacowane na 25 zł.
- 5) Okunia Berka, zam. przy Al. Szkolnych Nr. 4, meble, oszacowane na 32 zł.
- 6) Wolmana Dawida, zam. przy ulicy Plantańskiej Nr. 15, meble, oszacowane na 145 zł.
- 7) Bondarczuka Maksa, zam. przy ulicy Kościelnej Nr. 4, meble, oszacowane na 31 zł.
- 8) Witkinda Jakóba, zam. przy ulicy Plantańskiej Nr. 21, meble, oszacowane na 15 zł.
- 9) Gellera Mordchela, zam. przy ulicy Kościelnej 5, uprząż, oszacowane na 35 zł.
- 10) Nagdymana Gerca, zam. przy ulicy Gminnej, zegar, oszacowany na 26 zł.
- 11) Tobolskiego Borucha, zam. przy ulicy Garbarskiej Nr. 12, meble, oszacowane na 190 zł.
- 12) Ostryńskiego R., zam. przy ulicy Nadrzecznej 9, meble, oszacowane na 195 zł.

Grodno, dnia 15 lipca 1930 roku.

Komisarz Kządowy:
(-) S. WIERZBICKI.

RADJO PROGRAM

stacji warszawskiej
Środa 16.VII.

11.40. Przegląd prasy kraj PAT.
11.58—12.10. Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr., hejnał z Wieży Marj. w Krak., program na dz. bież.
12.10. Muzyka z płyt gramof.
12.30—13.00. Program dla dzieci. Pogadankę p. t. „Kromka chleba” wygl. p. B. Hertz.
13.00—13.10. Kom. meteorologiczny.
13.10—13.25. D. c. muzyki gramof.
15.15—15.35. Komunikat gospodarczy.
16.15. Muzyka z płyt gramof.
17.10. Komunikat harcerski.
17.35. Odczyt z Krakowa.
18.00. Koncert mandolinistów pod dyr. A. Szczegłowa.
19.00—19.20. Rozmaitości.
19.20—19.45. Płyty gramofon.
19.45—20.00. „Skryjka poczt. rolnicza” — korespond. bież. omówi inż. W. Tarkowski. Giełda rolnicza. Zegar z Warsz. Obs. Astr. wybije godz. ósmą.
20.00—20.15. Prasowy Dziennik Radj.
20.15. Koncert solistów. Wyk.: Dina Golzer (fort.) i prof. M. Erdenko.
21.00—21.15. Grosseck-Korycka fragm. z pow. „Serce”.
21.00—21.15. D. c. konc.
22.00. P. Red. St. Poraj. wygl. feljeton p. t. „Kiedy na lipach brzęczą pszczoły”.
22.15—22.30. Komun.: meteor., polic. i sportowy.
23.00—24.00. Muzyka tan. z restaur. „Oaza”. Ork. W. Roszkowskiego.

Czwartek 17.VII.

11.40—11.55. Erzegład prasy krajowej PAT.
11.58—12.10. Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr., hejnał z Wieży Marj. w Krak., program na dz. bież.
12.10—12.35. „O czym wiedzieć powinna dobra gospodyni” p. t. „Jak konserwować w mieszkaniu kwiaty cięte i doniczkowe”, wygl. p. Z. Kunińska.
12.35. Muzyka z płyt gramof.

13.00—13.10. Kom. meteorologiczny.
10.10—13.25. D. c. muzyki gramof.
15.15—15.35. Komunikat gospodarczy.
15.50—16.15. Odczyt p. t. „Rola Automobilklubu Polski w rozwoju turystyki automobilowej”, wygl. inż. Roger hr. Morsztyn.
16.15. Audycja dla dzieci. P. H. Ładosz ogłosi wynik konkursu szaradowego i rozlosowania nagród.
16.35. Muzyka z płyt gramof.
17.10. Komunikaty L. O. P. P.
17.35. „Co trzeba wiedzieć o Indjach”, wygl. p. St. Małachowski.
18.00. Koncert pośw. twórczości Cl. Debussy'ego. Wyk. I. Bojanowska (sopr.), Z. Dawidsonówna (fort. i akomp.) i prof. St. Łmigryder (fort. i słowo wstępne).
19.00—19.20. Rozmaitości.
19.20—19.45. Płyty gramofon.
19.45—20.00. Giełda rolnicza. Zegar z Warsz. Obs. Astr. wybije godzinę ósmą.
20.00—20.15. Prasowy Dziennik Radj.
20.15. Koncert wiecz. Wyk.: Chór W. Dana z teatru „Qui pro quo”, W. Roszkowski (saxofon) i E. Dubrowin (batałajka).
21.3. Słuchowisko z Wilna.
22.00. J. Makarczyk „Praca w Ameryce”.
22.15—22.30. Komun.: meteor., polic. i sport.
23.00—24.00. Muzyka tan. z kaw. „Gastronomja”.

Uwaga

Biuro Związku Lokatorów i Sublokatorów w Grodnie przeniosł się do st. Ratusza i mieści się w pokoju zajmowanym dawniej przez Urząd Rozjemczy. Od dnia 8-go lipca r. b. do dnia 8 sierpnia r. b. biuro czynne będzie tylko w godz. wiecz. tj. od godz. 18—21 (6—9 w.) Od dnia 8-go sierpnia biuro stale czynne będzie od 10—13 i od 18—21.

ZARZĄD.

KASA STEFCZYKA W GRODNIĘ

Spółdzielnia Rolniczo-Kredytowa z nieograniczoną odpowiedzialnością

ul. Listowskiego Nr. 45, Telefon Nr. 259.

Udziela swym członkom pożyczek i kredytu na wszelkie potrzeby gosp. d. rze. Przyjmuje na wysokie oprocentowanie i wolne od podatków:

Wkłady: Oszczędnościowe, wkłady walutach obcych, otwiera rachunki bieżące (czekowe), załatwia inkaso weksli i frachtów oraz wszelkie operacje bankowe w zakresie działalności spółdzielni kredytowych wchodzące.

Pracownia OBUWIA

A. Gordona,

NAPOLEOŃSKA Nr 4

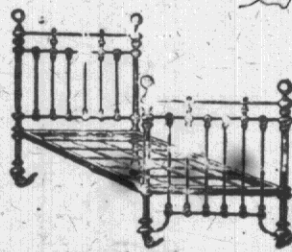
przyjmuje obstalunki na wszelkiego rodzaju obuwie MĘSKIE DAMSKIE i DZIECIENNE.

Również wykonywa wszelkie reperacje.

Specjalność buty dla pp-officerów

Ceny przystępne.

Warunki ulgowe.

ZNANY MEBLI

magazyn J. PIK

Grodno, Dominikańska 17
Telefon Nr. 137

są i nadal do nabycia w dużym wyborze wszelkiego rodzaju meble jak:

ŁÓŻKA NIKLOWE, MATE-RACE, KRZESŁA, SZAFY, KREDENSY, OTOMANY i t. p.

Druskieniki

Maksimum wygody, korzyści i wypoczynku zapewnia pobyt w pensjonacie „OAZA” na Pogance.

Pokoje słoneczne z balkonami, willa skanalizowana. Kuchnia wykwintna. Ceny umiarkowane. Na miejscu fortepjan.

ZAKŁADY CERAMICZNE MICHAŁOWKA

stacja kol. Skidel

DOSTARCZA

cegłę, kafle, dachówkę

PRÓBY, OCENY, OFERTY, KOSZTORYSY WYSYŁA BEZPŁATNIE na żądanie Zarząd handlowy w Grodnie.

Spółdzielnia rol.-handl. „ROLNIK”

UL. JAGIELLOŃSKA 4, TEL. 95.

„NIKT NIE JEST NA TYLE BOGATYM ABY KUPOWAĆ TANDETE”

mówi angielskie przysłowie

Jeżeli dodamy do tego, iż powinniśmy dążyć do samowystarczalności gospodarczej i popierać przemysł krajowy, dojdziemy do wniosku, że lepiej jest zamówić aparat radio-odbiorczy, który jest szczytem doskonałości

W FIRMIE RADJOPOGOTOWIE

J. SMURŁO, Grodno

GRANDZICKA Nr 19

a który będzie kosztował, o wiele taniej niż kupować towar zagraniczny częstokroć przereklamowany.

Tamże ładowanie akumulatorów, oraz inne roboty w zakresie radjotechniki wchodzące.

WILLA i PENSJONAT

„WARSZAWIANKA”

w DRUSKIENIKACH

UL. MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO Nr 1

położona w śródmieściu w pobliżu zakładu kąpielowego, parku, lasu i Niemna, poleca wraz z całodziennym wyborem i zdrowym utrzymaniem, pokoje suche, słoneczne i ładnie umeblowane ze światłem elektrycznym. Ogród owocowy z kwietnikami przed domem. Organizacja wycieczek i spacerów.

CENY UMIARKOWANE.

PRZEDSIĘBIORSTWO WIERTNICZE St. Ostasowski w Wilnie

ul. Montwiłłowska Nr 11

przeprowadza budowę studzien artezyjskich, roboty poszukiwawcze za wodą mineralną, zakładanie wodociągów i t. p.

Cena ogłoszeń: Za wiersz milimetryowy na I stronie przed tekstem 80 gr., w tekście na II, III i IV str. 60 gr., na IV str. za tekstem 40 gr. Nekrologi za wiersz 50 gr. Komunikaty i ogłoszenia tekstowe 1 zł. za wiersz redakcyjny. Ogłoszenia drobne 20 gr. wyraz, dla poszukujących pracy 10 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu ogłoszeń.